עין משפט נר מצוה

א [מיי' פ"ד מהל' איסורי מזבח הל' ו]:

כב ב *(מיי' פ"ז מהל' ע"ז) טוש"ע י"ד סימן קמו סעי' טו:

כג ג מיי' פ"ד מהל' איסורי מזבח הל"א:

כד ד מיי' שם הל' ה:

כה ה מיי' פ"ו מהל' נזקי ממון הל"ב:

ו [מיי' פ"ג מהל' איסורי מזבח הל' ט]:

כו ז מיי' פ"ג שם הל"א:

כז ח מיי' פ"ג שם הלכה ו:

◆

תורה אור השלם

1. דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אָדָם כִּי יַקְרִיב מִכֶּם קָרְבָּן לַיְיָ מִן הַבְּהֵמָה מִן הַבָּקָר וּמִן הַצֹּאן תַּקְרִיבוּ אֶת קָרְבַּנְכֶם: ויקרא א ב

2. פְּסִילֵי אֱלֹהֵיהֶם תִּשְׂרְפוּן בָּאֵשׁ לֹא תַחְמֹד כֶּסֶף וְזָהָב עֲלֵיהֶם וְלָקַחְתָּ לָךְ פֶּן תִּוָּקֵשׁ בּוֹ כִּי תוֹעֲבַת יְיָ אֱלֹהֶיךָ הוּא: דברים ז כה

3. וְנִתַּצְתֶּם אֶת מִזְבְּחֹתָם וְשִׁבַּרְתֶּם אֶת מַצֵּבֹתָם וַאֲשֵׁרֵיהֶם תִּשְׂרְפוּן בָּאֵשׁ וּפְסִילֵי אֱלֹהֵיהֶם תְּגַדֵּעוּן וְאִבַּדְתֶּם אֶת שְׁמָם מִן הַמָּקוֹם הַהוּא: דברים יב ג

4. וְאִישׁ אֲשֶׁר יִתֵּן שְׁכָבְתּוֹ בִּבְהֵמָה מוֹת יוּמָת וְאֶת הַבְּהֵמָה תַּהֲרֹגוּ: ויקרא כ טו

5. וַיָּמִירוּ אֶת כְּבוֹדָם בְּתַבְנִית שׁוֹר אֹכֵל עֵשֶׂב: תהלים קו כ

6. וּמִיַּד בֶּן נֵכָר לֹא תַקְרִיבוּ אֶת לֶחֶם אֱלֹהֵיכֶם מִכָּל אֵלֶּה כִּי מָשְׁחָתָם בָּהֶם מוּם בָּם לֹא יֵרָצוּ לָכֶם: ויקרא כב כה

7. וַיַּרְא אֱלֹהִים אֶת הָאָרֶץ וְהִנֵּה נִשְׁחָתָה כִּי הִשְׁחִית כָּל בָּשָׂר אֶת דַּרְכּוֹ עַל הָאָרֶץ: בראשית ו יב

8. פֶּן תַּשְׁחִתוּן וַעֲשִׂיתֶם לָכֶם פֶּסֶל תְּמוּנַת כָּל סָמֶל תַּבְנִית זָכָר אוֹ נְקֵבָה: דברים ד טז

9. וַיְהִי בַּלַּיְלָה הַהוּא וַיֹּאמֶר לוֹ יְיָ קַח אֶת פַּר הַשּׁוֹר אֲשֶׁר לְאָבִיךָ וּפַר הַשֵּׁנִי שֶׁבַע שָׁנִים וְהָרַסְתָּ אֶת מִזְבַּח הַבַּעַל אֲשֶׁר לְאָבִיךָ וְאֶת הָאֲשֵׁרָה אֲשֶׁר עָלָיו תִּכְרֹת: שופטים ו כה

◆

גליון הש"ס

בעין משפט ב מיי' פ"ז מהל' עבודת כוכבים. פה לא נזכר רק לצריך לפרש אחריה ולא נזכר כלל ברמב"ם דין לכנות שם:

◆

רבינו גרשום

אמר רב אשי איצטריך משום דאיכא למימר מעיקרא דדינא פירכא מה לבעל מום שכן מומו ניכר לכל העולם תאמר כו': [ומה אתנן ומחיר שציפויו מותרין. אם ציפה עליהן תקרה של כסף ושל זהב מותר ציפויין והן עצמן אסורין]: נעבד שציפויו אסור. לא תחמוד כסף וזהב עליהן וגו': אינו דין שהוא אסור למזבח או חילוף. כלומר אני אומר חילוף הדבר להתיר ומה אתנן ומחיר שהן אסורין בפירוש מן התורה ציפויין מותר נעבד שהוא מותר למזבח שלא מצינו שאסור בפירוש מן התורה אינו דין שציפויו מותר: אמר לו בעל הדין ראשון אם כן לדבריך שאתה רוצה להתיר ציפוי הנעבד בישלת לא תחמוד כסף וזהב עליהן וגו': אמר לך אני אקיימנה בדבר שאין בו רוח חיים. כלומר נעבד שאין בו רוח חיים ציפויין אסור אבל נעבד דבר שיש בו רוח חיים כגון בהמה הואיל והיא מותר בדאמרן יהא ציפוי מותר להכי איצטריך מן הבקר להוציא את הנעבד. האי לישנא אחרינא איכא אשכחן כו' לא אמר לן רבי: אם אמר נוגח למה הוצרך להוציא רובע. והלא שניהן במיתה וילמד זה מזה מפני שיש כו': שהרובע עשו אונס כרצון. שאילו רבע בהמה לאונסה חייבת מיתה כרצון מה שאין כן בנוגח כדתנן שור האיצטדין אינו חייב מיתה שנאמר כי יגח שור ולא שיגיחוהו: משלם את הכופר לאחר מיתה כדכתיב סקול יסקל השור וגו' אם כופר יושת עליו וגו' וזה שייך לעיל טעמא דמעטיה קרא מן הבקר להוציא את הנעבד הא לאו הכי ציפוי מותר: והא כתיב ואבדתם את שמם כל העשוי לשמם: האי ואבדתם את שמם לא אתא אלא לחייב: לכנות להם שם לגנאי כגון ע"ז שקרויה] בית גליא. כלומר גלויה ומפורסמת לכל: קורין אותה בית כליא. כלומר לכלות עיניהם: [גבי בהמה כתיב ואשה לא תעמוד לפני בהמה לרבעה הילכך מסתבר דבהמה אתי למעוטי נרבע ובקר למעוטי נעבד דכתיב וימירו את כבודם בתבנית שור דהיינו בקר] (עי"כ שייך לעיל) והדין תנא ממעט להו מהכא לנרבע ומוקצה ונעבד כו': דתנו רבנן הנרבע והמוקצה כו'. אם הקדישן הרי הן כקדשים שקדם מום עובר להקדישן דכל הני לאו גבי מומין כתיבי וצריכי מום קבוע לפדות עליהן כדין קדשים שקדם מום עובר להקדשן: ומנין שאסורים לגבי מזבח דכת' כי משחתם ואמר מר כו'. נרבע ומוקצה ונעבד מימעטי מהשחתה [דהיינו ערוה וע"ז. ואתנן ומחיר כתיב בקראי דאסור למזבח: ושאין המום פוסל בו. א) כגון בעופות לא משמע ליה האי דאמר מר כל שהמום כו': מן הכבשים מן העזים. ו"ו דומן העזים הרי אלו ג' מיעוטי: אורחיה דקרא לאישתעויי הכי. ולאו לדרשי אתאן. [והמוקצה לצורך ע"ז הוא אסור למזבח וציפוי שעליו מותר בהנאה דעדיין לא נעבד. וזה וזה בין מוקצה ובין נעבד מותר באכילה]: אין מוקצה אסור למזבח אלא אותו שעבר שבע שנים שהקצוהו לעבודת כוכבים: שנאמר ויהי בלילה ההוא ויאמר לו ה' קח את פר השור אשר לאביך ופר השני שבע שנים. האי השני היינו מפוטם ז' שנים לעבודת כוכבים כגון והבקר המפוטם: והדין מוקצה לחודיה הוא והא נעבד נמי הוא דקרוי הוא בעל דכתי' והרסת את מזבח הבעל העשוי לצורך אותו פר שהוא בעל: וחידוש הוא כל אותו מעשה דגדעון לפי שחוץ (לארץ) היה [ולילה הוי] (היה ולא לה) דלא הוי זמן הקרבה וזרות דלא הוי כהן

תוספות

אמר רב אשי משום דאיכא למימר מעיקרא דדינא פירכא כו'. וכת"כ קא אמר לה ר"ע להאי פירכא מה לבעל מום שכן מומו נגלה והיינו דקאמר הכא שכן מומו ניכר תימה אמאי לא קאמר אתנן ומחיר יוכיח דאין מומו ניכר ואסורין למזבח: **ומה** אתנן ומחיר שצפויין מותרין. וה"ה דהוה מצי למעבד ק"ו כדאיתא פרק כל הצלמים (ע"ז מו:) ומה אתנן ומחיר שמותרים בתלוש להדיוט אסורים בבעלי חיים לגבוה נעבד שאסור בתלוש להדיוט אינו דין שאסור בבעלי חיים לגבוה והשתא לא שייך למימר או חילוף כדאמר הכא וכפרק כל הצלמים (גו"ש) לא עבד כי האי ק"ו לאסור אבני הר למזבח דאמר התם ומה אתנן דמותר בתלוש להדיוט אסור במחובר לגבוה נעבד כו' או חילוף ומה אתנן ומחיר שהם אסורין וציפוייהם מותרים והוה מצי למעבד האי ק"ו התם להתיר ציפוי הר אפי' למזבח: **או** חילוף כו'. וא"ת אמאי לא קאמר כל היכא דאיכא למיעבד לקולא ולחומרא עבדינן לחומרא והכי אמר פרק כל הצלמים (ע"ז מו:) וי"ל דגבי בעלי חיים אית לן למיעבד טפי לקולא דאין לנו לאסור בעלי חיים כיון דמצי למעבד ק"ו לקולא:

נעבד שהוא מותר אינו דין שיהא ציפויו מותר. ובפ' השוחט (חולין מ.) אמר התם דתקרובת דנעבד דבעלי חיים אסור דאמר הא דאמר להר הא דאמר לגדא דהר דתקרובתו אסור אלמא דמחמירין טפי בתקרובת דבעלי חיים מצפוי וגבי הר אמר איפכא דציפוי דהר קאמר התם פר' כל הצלמי' (ע"ז מה.) דאסור ותקרובתו מותר כדאמר פרק השוחט (חולין מ.) הא דאמר להר פי' אם שחט לשם הר תקרובתו מותר וי"ל דהא דאמר התם דציפוי דהר דאסור היינו הציפוי שהיה עליו בשעת השתחואה וכי ה"ג ציפוי דבעלי חיים נמי אסור והא דקאמר הכא מותר היינו בציפוי הבא לאחר השתחואה אי נמי לפי המסקנא דאמר הכא דציפוי דנעבד אסור ניחא: **תלמוד** לומר מן הבקר להוציא הנעבד. פירש רש"י דאסור לגבוה וכיון דאסור לגבוה ציפויו אסור אף להדיוט דקרינא ביה כסף וזהב עליהם לשון רש"י והדין עמו דפי' כן דאין לומר דלפי האי מיעוטא נמי דציפוי מותר להדיוט ולא תחמוד כסף וזהב עליהם מוקמינן ליה בשאין בו רוח חיים אבל בבעלי חיים מותר לגבוה דמדקפריך בסמוך טעמא דמעטיה קרא משמע דפשיטא ליה דאמר דמעטיה קרא כל ציפוי דנעבד אסור בבעלי חיים וכן משמע הסוגיא: **והאי** תנא מייתי לה מהכא דתניא כו'. תימה דהכא משמע דר"ש לית ליה האי דרשא דכי משחתם דהא מפיק ליה לעיל מקרא אחרינא מדאמר אם נאמר נוגח למה נאמר רובע משמע דדריש ליה ממן הבקר ובפרק אין מעמידין (ע"ז כג:) קאמר ר"ש לענין רביעה דפסולה דכתיב כי משחתם בהם מום בם אלמא משמע דדריש ליה ממשחתם וי"ל דהא דקאמר לר"ש לעיל אם נאמר נוגח לדבריו דת"ק קא א"ל דמפיק ליה מן הבקר וליה לא סבירא ליה דדריש ליה מכי משחתם: **כל** שהמום פוסל בו דבר ערוה ועבודת כוכבים פוסלין בו. צריך עיון מאי קאמר הא דרשינן שפיר רובע ונרבע מכי משחתם:

גמרא

אמר רב אשי משום דאיכא למימר מעיקרא דדינא פירכא מה לבעל מום שכן מומו ניכר תאמר ברובע ונרבע שאין מומו ניכר הואיל ואין מומו ניכר יהא כשר לגבי מזבח ת"ל [1]מן הבהמה להוציא רובע ונרבע מן הבקר להוציא את הנעבד והלא דין הוא ומה אתנן ומחיר שציפויין מותרין הן אסורין נעבד שציפויו אסור אינו דין שהוא אסור או חילוף ומה אתנן ומחיר שהן אסורין ציפוייהן מותרין נעבד שמותר א) יהא ציפויו מותר א"כ ביטלת [2]לא תחמוד כסף וזהב עליהם ולקחת לך אני אקיימנו לא תחמוד כסף וזהב ב) בדבר שאין בו רוח חיים אבל בדבר שיש בו רוח חיים הואיל ג) והן מותר יכול יהא ציפוי מותר ת"ל מן הבקר להוציא את ד) הנעבד מתקיף לה רב חנניא טעמא דמעטי' קרא הא לא מעטי' קרא ציפוי מותר [א] והכתיב [3]ואבדתם את שמם כל העשוי לשמם ההוא לכנות להם שם הוא דאתא ה) לבית גליא קרינן אותו בית (א) כריא פני המלך פני כלב עין כל עין קרץ ואיפוך אנא מן הבהמה להוציא את הנעבד מן הבקר להוציא רובע ונרבע התם מעניינא דקרא ו) כתיב גבי בהמה [4]ואיש כי יתן שכבתו בבהמה מות יומת גבי בקר כתיב [5]וימירו את כבודם בתבנית שור אוכל עשב מן הצאן להוציא את המוקצה ומן הצאן להוציא את הנוגח אר"ש אם נאמר רובע למה נאמר נוגח ואם נאמר נוגח למה נאמר רובע לפי ז) שישנו ברובע מה שאין כן בנוגח יש ברובע שהרובע עושה אונס כרצון מה שאין כן בנוגח יש בנוגח שהנוגח משלם את הכופר ח) מה שאין כן ברובע הוצרך לומר רובע והוצרך לומר נוגח והאי תנא מייתי לה מהכא דתניא הרובע והנרבע ט) (ב) וכולם) הם כקדשים שקדם מום עובר להקדשן וצריכין מום קבוע לפדות עליהן שנאמר כי משחתם בהם מום בם מאי תלמודא י) חסורי מיחסרא והכי קתני מנין שהן אסורין יא) ת"ל [6]כי משחתם בהם מום בם ותנא דבי ר' ישמעאל כל מקום שנאמר השחתה אינו אלא דבר ערוה ועבודת כוכבים דבר ערוה דכתיב [7]כי השחית כל בשר וגו' עבודת כוכבים דכתיב [8]פן תשחיתון ועשיתם לכם פסל תמונת כל סמל כל שהמום פוסל יב) בהן דבר ערוה ועבודת כוכבים פוסלין בהן ותנא דבי ר' ישמעאל מן הבהמה מן הבקר ומן הצאן מאי דריש בהו מיבעי ליה יג) פרט לחולה זקן ומזוהם ות"ק דאפקינהו להני קראי לרובע ונרבע חולה זקן ומזוהם מנא ליה נפקא ליה מן הצאן מן הכבשים ומן העזים ולתנא דבי ר' ישמעאל [ב] אורחיה דקרא לאישתעויי הכי: איזהו מוקצה (ג) יד) לעבודת כוכבים וכו': אמר ר"ל אין טו) אסור אלא מוקצה לשבע שנים שנאמר [9]ויהי בלילה ההוא ויאמר טז) [לו ה'] קח את פר השור אשר לאביך ופר השני שבע שנים והתם מוקצה בלחוד הוה נעבד נמי הוה א"ר אחא בר יעקב מוקצה לעבוד ולא עבדוהו רבא אמר לעולם עבדוהו וחידוש הוא כדר' אבא בר כהנא דאמר רבי אבא בר כהנא שמנה דברים התירו באותו לילה חוץ ולילה וזרות וכלי

רש"י

ציפויין. אם סיככה עליו טוס דבר לאחר שנתנו לה מותר הציפוי לגא לבית יז) לעשות ריקועין למזבח דהתורה לא אסרה אלא גם שניהן ולא ציפויהן: **נעבד שציפוייהן אסור.** דכתיב לא תחמוד כסף וזהב עליהם וגו': יח) **נעבד שעשאוהו עבודת כוכבים אינו דין שיהא הוא אסור לגבוה.** נהי דלהדיוט לא מיתסר דאין בעלי חיים אסורין כדאמרן טעמא לקמן אבל לגבוה מיהא אסור הואיל וציפויין אסור אפי' בהנאה להדיוט וקרא למה לי: **או חילוף.** אי לא כתיב קרא איכא למלופי דינא: **נעבד שהוא מותר.** דלא אשכחן דאסור (ג) יז]: [ג] **הכי קאמר** א"כ **ביטלת לא תחמוד כו'.** הלכך ליכא למימר או חילוף יח] הואיל ומדינא אתיא דאסור נעבד לגבוה לא צריך קרא מדקאמר: **אני אקיימנו כו'.** הלכך איכא למימר או חילוף והואיל והוא מותר אפילו לגבוה ציפויין מותר: **ת"ל מן הבקר ולא כל הבקר להוציא את הנעבד.** דאסור לגבוה וכיון דאסור לגבוה ציפויין אסור אף להדיוט דקרינא ביה לא תחמוד וגו': **בית גליא.** לשון גובה יט] (ל"א) בית כליא כמו כלוא כליון. ל"א בית כריא בית הכסא לשון כרו שוחה (ירמיה יח): **מעניינא דקרא.** דאשכחן דברובע כתיב קרא בהמה ובדבר עבודת כוכבים כתיב לשון בקר: **מוקצה.** שהקצוהו לצורך תקרובת עבודת כוכבים: **את הנוגח.** שהמית את האדם בעד אחד דלא מיסתקיל: **אם נאמר רובע.** דאסור להקרבה והלא שניהם שוין דאם היו ב' עדים בדבר שניהם נסקלין: כ] **נוגח.** לא עשה בו אונס כרצון לענין סקילה דתנן (ב"ק דף לט.) שור האיצטדין אינו חייב סקילה שנאמר שור כי יגח (שמות כא) ולא שיגיחוהו אחרים: **משלם עליו את הכופר.** אע"פ שהשור נסקל: **והאי תנא מייתי מהכא.** דרובע ונרבע אסורין לגבוה: **שרוע וקלוט** ל"ג: **שכן אסורין.** כא] להקרבה (ד): ס)**רובע ונרבע דבר ערוה.** מוקצה ונעבד דבר עבודת כוכבים: **מזוהם.** שמוליא זיעה ומסריח: **מן הכבשים וגו'.** קרא אחרינא אם מן הצאן קרבנו מן הכבשים או מן העזים לעולה: **לשבעה שנים.** שהוקצה עד ז' שנים ובסוף ז' שנים יקריבוהו לעבודת כוכבים דהכי הוי מוקצה ע): **ופר בן שבע שנים.** שפיטמוהו שבע שנים אלמא הכי אורחייהו למעבד: **נעבד נמי הוה.** לא ידענא מהיכן נפקא: **ל"א אין איסור מוקצה אלא** כב] **ז' שנים.** ומז' שנים ואילך לא הוי מוקצה דהו לא מקרבי ליה דכתיב ופר שני שבע שנים אלמא למשום דחלפין עליה ז' שנים איסתרי: **לעולם עבדוהו.** אלא מההוא לא גמרי מידי דחידוש הוא: **חוץ.** שחוטי חוץ: **ובלילה הקריב.** דהכי כתיב (שופטים ו) ויעש לילה:

מסורת הש"ס

א) ע"ז מה: מו., ב) [צ"ל אתנן], ג) ב"ק מ., ד) גי' צ"ק הרובע והנרבע והמוקצה והנעבד והמחיר והכלאים והטריפה הרי הם כקדשים וכו' וכ"ה בילקוט פרשה ויקרא, ה) [צ"ל וכו'], ו) סנהדרין נו. בכורות נו. ע"ז כג: חולין כג., ז) [בכורות מא. ע"ש], ח) צ"ל או מן, ט) [עי' תוס' ב"ב קנט: ד"ה אתן], י) לבית ה' צ"ק, כ) הד"א צ"ק, ל) [גרסינן יעבץ] צ"ק, מ) וקאמר אני אקיימנו כו' הד"א צ"ק, נ) לשון גובה גלי הס"ד ואח"כ ד"ה בית כליא כו' צ"ק וכ"ה בע"ז דמ"ו ע"א, צ"ק, ס) מה"ד דבר ערוה וע"ז רובע ונרבע דבר ערוה מוקצה ונעבד דבר ע"ז הס"ד והד"א, צ"ק, ע) מוקצה דכתיב פר שני ז' שנים כו', צ"ק, פ) שכן מומו נגלוי והיינו כו' צ"ק, צ) דעבד כי הלי צ"ק, ק) והוה מלי למעבד הלי ק"ו דלי חילוף ומה אתנן ומחיר שהם אסורין ציפוייהן מותרין כו' ולהתיר ליפוי הר כו'. צ"ק.

◆

הגהות הב"ח

(א) גמ' בית (כריא) תו"מ וני"ב כ"ל כלייא: (ב) שם אחוהו מוקלה המוקצה לעבודת כוכבים: (ג) רש"י ד"ה נעבד שהוא וכו' דלאסור וקאמר א"כ וכו' לא לריך קרא וקאמר אני כל"ל והד"א: (ד) ד"ה שכן וכו' להקרבה הס"ד ואח"כ מ"ה דבר ערוה רובע ונרבע ואח"כ ד"ה דבר ע"ז מוקצה ונעבד:

◆

הגהות הגר"א

[א] גמ' והכתיב ואבדתם כו'. וקרא יתירא הוא וע"כ אתי אף לגע"ז: [ב] שם אורחיה דקרא כו'. אבל מן הבהמה כו' צולא מייתר: [ג] רש"י ד"ה ה"ג וקאמר כו'. קרא הס"ד ומה"ד וקאמר אני והד"א:

◆

מוסף רש"י

בית גליא. לשון גובה גלי (ע"ז מו. וכ"ה בב"ה: גלי לשון גובה). **בית כריא.** לשון חפירה ופחתת (שם). **להוציא את המוקצה.** שייחדו להקריב לע"ז (ב"ק מ:) שמוקצה ומופרש לצורך עבודת כוכבים (בכורות מא.). **את הנוגח.** את האדם ומת (שם) שהמית את האדם ע"פ עד אחד או ע"פ הבעלים ונפטר מן הסקילה (ב"ק מ:). **אם נאמר רובע למה נאמר נוגח.** הרי שניהן שוין בעבירה לענין סקילה במקום עדים (שם). **שהרובע עושה אונס כרצון.** לנרבע אנוס הוא ונסקל הרובע, דכתיב ואת הבהמה תהרגו מה שאין כן בנוגח. נוגח לא עשה בו אונס כרצון, דכתיב כי יגח ולא שיגיחוהו (שם). **ת"ל.** גבי קרבנות, כי משחתם בהם מום בם. לא ירצו לכם, דכן השחתה כמו מום פוסלים בהם (חולין כג.). **דבר ערוה.** רובע ונרבע, **ועבודת כוכבים.** נעבד, שהשחתוה לבהמתו (שם). **כי השחית כל בשר.** בדור המבול כתוב, ודור המבול בערוה קלקלו, כדכתיב (בראשית ו) ויקחו להם נשים וגו', שהיו נוקבין לנשי רעיהן ולכל בהמה וחיה (חולין שם וכעי"ז סנהדרין נז: וע"ז כג:). **כל שהמום פוסל בהן כו'.** דהא אקפידו רחמנא למום דכתיב כי משחתם בהם מום בם (בכורות לו.).

◆

שיטה מקובצת

א) שמותר אינו דין שיהא ציפוייו: ב) וזהב עליהם בדבר: ג) הואיל והוא מותר: ד) הנעבד. עי' תוס' ע"ז (ד' מ"ו ע"א) ד"ה אלהיהם: ה) לבית גליא קורין אותו בית כריא. ל"א בית כליא פני המלך פני הכלב עין כל עין קרץ: ו) דקרא והכא מעניינא דקרא גבי בהמה כתיב ואיש: ז) לפי שיש ברובע משא"כ בנוגח ויש בנוגח מה שאין כן ברובע יש ברובע שהרובע עשה בו אונס: ח) הכופר. לאחר מיתה משא"כ ברובע ומפני שיש ברובע מה שאי"כ בנוגח ובנוגח מה שאי"כ ברובע הוצרך: ט) והנרבע הרי הם ס"א והנעבד והאתנן הרי הן כקדשים שקדם כו' ובקצת ספרים מסיים בה והמחיר ושרוע וקלוט הרי הן כקדשים כו' ורש"י לא גריס לה. וחיבת וכולם נמחק: י) תלמודא. ל"א ה"ק מנין שאסורין שנאמר כי משחתם בהם מום בם ואמר מר כל שהמום פוסל בו השחתה פוסלת בו ושאין המום פוסל בו אין השחתה פוסלת בו (דכתיב כי משחתם) ותנא דבי ר' ישמעאל כל מקום שנא' השחתה אינו אלא דבר ערוה כו': יא) אסורין שנא' כי: יב) פוסל בו דבר: יג) ליה. ל"א נפקא לי' מדתניא מן הצאן ומן הכבשים ומן העזים תקחו הרי אלו מעוטין פרט לזקן וחולה ומזוהם והאי תנא סבר מן הצאן ומן הכבשים ומן העזים אורחיה דקרא הוא: יד) מוקצה המוקצה לעבודת כוכבים: טו) אין מוקצה אסור: טז) ויאמר לו ה' קח: יז) דאסור הדר קאמר והרי"א: יח) חילוף אלא מדינא אתיא דאסור כו' ולא צריך קרא הדר קאמר אני אקיימנו כו'. כלומר אכתי איכא כי האי דינא נעבד שהוא מותר דלא אשכחן שהוא אסור יהא צפוי מותר ואי משום לא תחמוד איכא לאוקמא בדבר שאין בו רוח חיים הס"ד ומה"ד ת"ל: יט) לשון גובה כמו גל בית כליא כמו כליא כליון ל"א בית כריא בית הכסא לשון כורה שוחה: כ) נסקלין. הס"ד ומה"ד אונס ורצון שוין ברובע הבין כך ובין כך חייב סקילה הס"ד: כא) להקריבם הס"ד ומה"ד שקדם מום עובר להקדישן קדושת הגוף וצריכין מום קבוע הס"ד: כב) אלא עד ד':

א) נראה דצ"ל דמהלי' קרא לא שמעינן לענין עופות אבל מ"מ נרבע ונעבד פסול בעופות וכדאיתא בחולין דף כג. ובזבחים דף פה.

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones